

mur í heyst

Í blaðnum mánadagin skrivaðu vit um stríðið hjá 32-ára gomlu Sólrún Durhuus, sum er einligur forsyrgjari við tveimum børnum, at fáa endarnar at røkka saman. Hon – eins og nógv onnur – kemur at liggja undir fátækramarkinum, um tað verður ásett sum í ES-londunum

Mynd: Útklipp úr Sosialinum mánadagin 1. juli

Fátækramarkið er gykl

- Eitt fátækramark er politiskt gykl. Tað sigur næstformaðurin í HUXA. Sambært honum fer fátækramarkið ikki at bota um trupulleikan, men heldur at fasthalda fólk í fátækradømi

Rógvi Nybo

Herfyri skrivaði ungmannafelagið hjá Fólkaflakkinum, HUXA, eitt skriv, har tey staðiliga mæla frá at áseta eitt fátækramark. Tey eru í lýtuni einasta politiska ungmannafelagið, ið greitt hevur meldað út um hetta mál. Og sæmbart teimum er talan bert um politiskt gykl.

- Eitt fátækramark er eitt politiskt gykl. Vit tosa ikki um eitt absolut fátækramark, men eitt relativt, sum vil siga, at eitt fátækramark vil ongantíð verða við til at basa fátækradømi, men ístaðin vil halda fólk fast í fátækradømi, sigur Jóhan Bech Húsgarð, næstformaður í HUXA.

Hann sigur, at verður reglan um 60 % av miðinntøkuni, so er talan um ein, ið hevur eina árstíntøku upp á 180.000 krónur um árið.

- Tað er ógvuliga gott fyri meg sum lesandi, men eg tori at seta stóran spurning við, um eg fati meg sjálvan sum fátækan ella í fátækkraváða, sigur Jóhan Bech Húsgarð.

Í Danmark hava tey júst ásett eitt fátækramark, og har verður víst á, at rætti máttin at bota upp á fátækt er við at hyggja at, hvørji eru hesi fólkini, ið liggja undir markinum, og hvat kann gerðast arbeiðsmarknaðarpolitiskt, útbúgvingarpolitiskt og socialpolitiskt

Jóhan Bech Húsgarð, næstformaður í HUXA

Mynd: Facebook

fyri at fáa hesi at flyta seg úr fátækkrabólkinum. Er hetta ikki nemliga eitt gott boð um, hvussu tú kanst nýta eitt fátækramark til at definera og málrætta hjálpa til útsett fólk og familjur?

- Jú, tað er kanska snilt. Men nú skal tú minnst til tað, at tú blívur við at tosa um tað, at tað blíva við at verða fólk, ið eru fátøk. Vit hava ta greiðu fatan, at tað, tú setur í samband við fátækradømi, eru sosialir trupulleikar. Og vit halda ikki, at ein lág inntøka er beinleiðis tengd at einari lágari inntøku. Sjálvandi skulu vit fara inn at hyggja at, hvat vit kunnu gera, fyri at gera tað betri. Men har halda vit ikki, at lykilin er veirngar til tey útsettu, men heldur ein skattalætti til lágu inntøkurnar, eitt nú við at hækka botnfrádráttin hjá kommununum, sigur Jóhan Bech Húsgarð.

Mæla til broytta skattaskipan

Hvat halda tit í HUXA so eigur at verða gjørt í staðin, um eitt fátækramark ikki er rætti vegurin?

Næstformaðurin í HUXA vísir á, at tað eru onnur ting, tú skal hyggja at, enn at siga at tað eru 10 prosent av fólkinum, ið liva í fátækkraváða. Tað er heilt greitt, at vit skulu inn at hyggja at, hvat tað er, ið ger, at fólkin eru í hesi støðuni. Men vit halda, at tað er ofta nakað við skattatrystið at gera. Tekur tú til dømis ein við ársinntøkuni 180.000, so er tað ein, ið arbeiðir hálva tíð. Hvi arbeiðir hann bara hálva tíð? Hvat er tað, forðar honum í at arbeiða fulla tíð? Er tað nakað, tað almenna kann fara inn at hjálpa við, ella eru tað nakrar skipanir, ið skulu broytast, spyr næstformaðurin í HUXA.

rogvi@socialurin.fo

Miðalinntøka og miðinntøka

Miðalinntøka

Fyri at finna miðalinntøkuna leggur tú allar inntøkurnar saman og býtir við talinum av inntøkum. Hevur tú fimm ymiskar inntøkur á 10.000 kr, 12.000 kr, 18.000 kr, 25.000 kr og 50.000 kr, so er miðalinntøkan 23.000 krónur.

Miðinntøka (Medianinntøka)

Miðinntøkan er tann mittasta inntøkan, har helvtin av borgarunum hava minni ella størri inntøku. Hetta er ikki tað sama sum miðalinntøkan. Eru eitt nú fimm ymiskar inntøkur á 10.000 kr, 12.000 kr, 18.000 kr, 25.000 kr og 50.000 kr, so er miðinntøkan 18.000 krónur.

Fátækramark og fátækkraváði

Fátækkraváði

Parturin av fólki í fátækkraváða er sambært ES máttinum tann parturin av fólkunum, sum hevur minni inntøku enn 60% av miðinntøkuni í eitt ár.

Fátækramark

Í Føroyum er einki fátækramark ásett. Danmark hevur fyri einum mánaði síðani ásett eitt fátækramark, har tú ert fíggjarliga fátækur, um tú hevur eina minni inntøku enn 50% av miðinntøkuni gjøgnum trý ár – hetta er eitt hægri mark enn ES mátið, ið nýtir minni enn 60% av miðinntøkuni.